

ЕКСКЛУЗИВНО: АЛЕК-САН-ДАР ВУ-ЧИЋ, ГЕ-НЕ-РАЛ-НИ СЕ-КРЕ-ТАР НАЈ-ЈА-ЧЕ ПО-ЛИ-ТИЧ-КЕ СТРАН-КЕ У ЗЕ-МЉИ

Пуџ тиџ нов реџ цепт за Срџ биџ ју

„Пра-ви раз-лог за њи-хо-во упи-ња-ње да до-ка-жу ка-ко су они ур-ба-ни а ми ру-рал-ни, они мо-дер-ни а ми чак не тра-ди-ци-о-нал-ни или кон-зер-ва-тив-ни не-го вар-ва-ри: је-ди-но уко-ли-ко би СРС до-шла на власт, зби-ле би се ко-ре-ни-те про-ме-не и били пре-се-че-ни ка-та-стро-фал-ни про-це-си. Све-тлост би про-др-ла у си-ву зо-ну, иза ку-ли-са срп-ске по-ли-ти-ке, би-ла би рас-крин-ка-на та опа-ка спре-га по-ли-тич-ке ма-фи-је, до-ма-ћих оли-гар-ха и ино-стра-них цен-та-ра фи-нан-сиј-ске мо-ћи сум-њи-вог по-ре-кла. Био би то увод у кон-со-ли-да-ци-ју др-жа-ве, по мо-де-лу налик на онај ко-ји је ви-ше не-го успе-шно спро-вео ру-ски пред-сед-ник”

НАЦИЈА ПРЕС

Пр-ви је опе-ра-ти-вац Срп-ске ра-ди-кал-не стран-ке, не-ки би не-из-о-став-но ре-кли ме-на-џер, или ди-рек-тор. Спа-да у ма-лу гру-пу још увек мла-дих срп-ских по-ли-ти-ча-ра ко-ји су ста-са-ва-ли упо-ре-до са об-но-вље-ном ви-ше-стра-нач-ком

сце-ном де-ве-де-се-тих и са-да ула-зе у пу-ну зре-лост, и лич-но-сну и по-ли-тич-ку, спрем-ни да пре-у-зму нај-ви-ше од-го-вор-но-сти. На јав-ној сце-ни је бес-ком-про-ми-сан бо-рац, оштар и без дла-ке на је-зи-ку, а при-ват-но благ и го-спод-ствен. Иако фор-ми-ран као „вој-ник сво-је пар-ти-је”, по-ја-ве и фе-но-ме-не епо-хе у ко-јој жи-ви-мо ка-дар је да ана-ли-зи-ра ду-бо-ко, све-стра-но и отво-ре-но.

• Дуго го ди на ства ран и фи нан си ран, да ли још увек оп ста је сте ре о тип о ра ди ка ли ма као ан ти е вроп ској, ру рал ној и ана хро ној по ли тич кој сна зи , не спо соб ној за кре а тив но су о ча ва ње са мо дер ни те том?

Не-дав-но смо пра-ви-ли но-ву ана-ли-зу не-га-тив-не кам-па-ње во-ђе-не про-тив СРС у шам-па-ним и елек-трон-ским ме-ди-ји-ма и за-кљу-чи-ли смо, на осно-ву ег-закт-них по-ка-за-те-ља, да смо од свих на по-ли-тич-кој сце-ни би-ли нај-и-зло-же-ни-ји на-па-ди-ма. И то не са-мо на-па-ди-ма сво-јих по-ли-тич-ких про-тив-ни-ка, не-го и та-ко-зва-них не-за-ви-сних ме-ди-ја и про-дук-ци-ја, као и број-них „не-вла-ди-них ор-га-ни-за-ци-ја”. У нај-ра-зли-чи-ти-јим си-ту-а-ци-ја-ма из-ми-шља-ли су о на-ма зби-ља нај-го-ре мо-гу-ће ства-ри, на-сто-је-ћи да на-пра-ве та-кву вр-сту сте-ре-о-ти-па. И, као што зна-те, по-сле де-се-ти-на хи-ља-да пу-та по-но-вље-не исте ства-ри, де-ли-мич-но су у то-ме и ус-пе-ли. Ме-ђу-тим, ви-ди-мо да им се то по-след-њих не-ко-ли-ко го-ди-на ру-ши као ку-ла од ка-ра-та. Ду-го су на-па-да-ли Ми-ло-ше-ви-ћа и СРС. Ми-ло-ше-ви-ћа са-да ви-ше не по-ми-њу, ње-го-ву стран-ку по-го-то-ву, оста-ла је са-мо СРС као ме-та, иако пет го-ди-на ни на ко-ји на-чин, је-ди-ни ме-ђу ре-ле-вант-ним по-ли-тич-ким фак-то-ри-ма, ни-смо уче-ство-ва-ли у вла-сти.

Ре-ћи ћу Вам шта је пра-ви раз-лог за њи-хо-во упи-ња-ње да до-ка-жу ка-ко су они ур-ба-ни а ми ру-рал-ни, они мо-дер-ни а ми чак не тра-ди-ци-о-нал-ни или кон-зер-ва-тив-ни не-го вар-ва-ри: је-ди-но уко-ли-ко би СРС до-шла на власт, до-шло би до ко-ре-ни-те про-ме-не вла-сти и пре-се-ца-ња ка-та-стро-фал-них про-це-са. За-што? Они ко-ји су уче-ство-ва-ли у нај-те-жим кри-ми-нал-ним рад-ња-ма и ко-руп-ци-о-на-шким афе-ра-ма мо-ра-ли би да иза-ђу пред ли-це прав-де. Све-тлост би про-др-ла у си-ву зо-ну, иза ку-ли-са срп-ске по-ли-ти-ке, би-ла би рас-крин-ка-на та опа-ка спре-га по-ли-тич-ке ма-фи-је, до-ма-ћих оли-гар-ха и ино-стра-них цен-та-ра фи-нан-сиј-ске мо-ћи сум-њивог порекла и намера. Ства-ри са-да ова-ко сто-је: док се они ме-ђу-соб-но сме-њу-ју – а сви су при-ја-те-љи, ку-мо-ви, сви су уве-за-ни у по-сло-ве „при-ва-ти-за-ци-је”, „кон-сул-тант-ске услу-ге” итд. – до-зи-ра-но ће се на-па-да-ти по-но-ви-на-ма, али се ни-шта по-себ-но не-ће де-ша-ва-ти ни-ти ме-ња-ти.

Сте-ре-о-тип о ко-јем го-во-ри-те ру-ше са-ми на-ши кле-вет-ни-ци, свим сво-јим дру-гим

не-бро-је-ним ла-жи-ма ко-је је на-род про-зрео, па лан-ча-но па-да и та о ра-ди-ка-ли-ма. Љу-ди и у Евро-пи и у Ср-би-ји уве-ли-ко пре-по-зна-ју њи-хо-ву по-ли-тич-ку ме-то-до-ло-ги-ју, про-па-ганд-не ма-глу-шти-не се ра-зи-ла-зе и озби-љан свет ви-ди да су ра-ди-ка-ли нор-мал-на срп-ска и европ-ска сна-га ко-ја има ствар-на ре-ше-ња за Ср-би-ју.

ПУТ ДИ-ЗА-ЊА СА ДНА

• Ар гу мен ти ко ји ма оштро кри ти ку је те и прет ход ну и са да шњу вла ду углав ном су по зна ти јав но сти. Бес крај но кон ста то ва не ка та стро фе, ме љу тим, ни је до вољ но. Ко ја ре ше ња ну ди те, ка кве ме ре у еко но ми ји, со ци јал ној и спољ ној по ли ти ци, од бра ни, за про блем Ко со ва и Ме то хи је?

При-мед-ба ко-ју из-но-си-те је уме-сна и ве-о-ма озбиљ-на, мно-ги љу-ди је на-во-де као раз-лог што че-сто ни-су мо-ти-ви-са-ни да из-ла-зе на из-бо-ре. Сма-тра-ју да ми ко-ји смо на по-ли-тич-кој сце-ни јед-ни дру-ге не-пре-ста-но оп-ту-жу-је-мо за ка-та-стро-фич-но ста-ње, а не ну-де се пра-ва и убе-дљи-ва ре-ше-ња. Је-дан наш ве-ли-ки тим струч-ња-ка упра-во при-пре-ма ши-ро-ки па-кет кон-крет-них ме-ра ко-је пред-ста-вља-ју пут ре-ша-ва-ња, ди-за-ње са дна. Не, да-кле, не-ка-кав по-ли-тич-ко-прав-но-еко-ном-ски про-ви-зо-ри-јум, за још јед-но за-ма-зи-ва-ње очи-ју гра-ђа-ни-ма Ср-би-је, не-го си-стем кон-крет-них и оства-ри-вих ме-ра, ме-ра чи-ја ре-а-ли-за-ци-ја за-ви-си од нас и спа-да у до-мен на-ших соп-стве-них мо-ћи, а пред-ста-вља-ју ја-сно и кон-крет-но по-бољ-ша-ње жи-во-та. Ту ће сва-ка-ко на пр-вом ме-сту би-ти раз-вој ко-му-ни-ка-ци-о-не, пут-не, уоп-ште са-о-бра-ћај-не ин-фра-струк-ту-ре. Ако не бу-де до-вољ-но др-жав-ног нов-ца, ићи ће-мо на кон-це-си-је, али на кон-це-си-је ко-је ће ја-сно да од-го-ва-ра-ју овој др-жа-ви, не не-ком ло-би-ју ко-ји узи-ма пр-ља-ве про-цен-те ис-под сто-ла. Бу-де ли др-жав-ног нов-ца, уло-жи-ће-мо га и ти-ме у ши-рем за-хва-ту по-кре-ну-ти при-вре-ду. За-ми-сли-те ка-кав би при-вред-ни под-сти-цај би-ла из-град-ња ауто-пу-та Бе-о-град-Хер-цег Но-ви, са из-град-њом ком-плет-не ин-фра-струк-ту-ре: по-сао би до-би-ло 300.000 до 500.000 љу-ди!

При том, опет се враћам на ту рак-ра-ну, наш прет-ход-ни за-да-так ће би-ти да нај-о-длуч-ни-је су-зби-је-мо ко-руп-ци-ју. Већ ти-ме би-смо на-пра-ви-ли огром-не уште-де и осло-бо-ди-ли ве-ли-ке су-ме нов-ца за ула-га-ње у раз-вој, у про-из-вод-њу, не у јав-ну по-тро-шњу. Ми да-нас у Ср-би-ји не-ма-мо, на при-мер, ни јед-ну по-љо-при-вред-ну бан-ку ко-ја ће пра-вом по-љо-при-вред-ни-ку да по-ну-ди по-вољ-не кре-дит-не про-гра-ме. Све на-ше бан-ке да-нас су ко-мер-ци-јал-не.

Ка-ко то учи-ни-ти? Ми-слим да нам је по-треб-на не-ка вр-ста пу-ти-нов-ског ре-цеп-та, по ко-јем је ру-ски пред-сед-ник кон-со-ли-до-вао др-жа-ву и об-ра-чу-нао се са та-мо-шњим „оли-гар-си-ма”. Ако би-смо ми та-ко по-сту-пи-ли са тро-ји-цом нај-ве-ћих кри-ми-на-ла-ца и тај-ку-на у Ср-би-ји, до-би-ли би-смо ве-ли-ки бу-џет-ски при-лив, под-ста-кли би-смо по-ре-ску ди-сци-пли-ну, фи-нан-сиј-ско тр-жи-ште уозби-љи-ли и уре-ди-ли. Спре-чи-ли би-смо на-ста-вак бес-при-зор-не оти-ма-чи-не ко-ја се са-да де-ша-ва у окви-ру та-ко-зва-не „дру-ге аку-му-ла-ци-је ка-пи-та-ла” у Ср-би-ји.

Ми не да-је-мо пре-ве-ли-ка обе-ћа-ња, ко-ја су, уста-лом, по-ли-тич-ки и мо-рал-ни бу-ме-ранг. Али ово што Вам из-ла-жем је на-чин да нам си-гур-но из да-на у дан бу-де бо-ље. Не, не-ће-мо до-но-си-ти за-ко-не са ре-тро-ак-тив-ним деј-ством, мо-ра да по-сто-ји прав-на си-гур-ност, по-го-то-ву за сва-ко спољ-но ула-га-ње. Мо-ра-мо им оси-гу-ра-ти ам-би-јент да оства-ру-ју про-фит, а на на-ма је да ни-зом под-сти-цај-них и за-штит-них ме-ра учи-ни-мо да се зна-ча-јан про-це-нат тог про-фи-та за-др-жи и бу-де уло-жен у гра-ни-ца-ма на-ше зе-мље.

КОШМАРИ ПАЛАНАЧКОГ ГЛОБАЛИЗМА

• Стиће се утишак да радиле каде ле једну општу слабост српске политичке класе: хронично потцењивање дакле које жне дубинске важно сти културе. Препуштањем тог поља ноћторним српским и

европским не прија тељи ма, зна чајан део српске омлади не удаљен је од могућности креативног разума на српске, баш као и већ достојне европске идеје, или је чак васпитан да им се директно супротставља. Коментар?

Ни сам експерт за ову или ону област уметности или културне делатности, али данас је довољно гледаати будним оком око себе и много тога се само објашњава. Довољно ми је да оставим свог седмогодишњег сина да прати „музички” програм на Б92 – видим како се дете тог узраста буқвално расплаче слушајући ту психопатологију набијену у звукове. Јасно ми је да се тиме разорно делује на свест, па и подсвест тог детета и да се невидљива рука увлачи у његову главу, покушава да управља његовом душом и његовом судбином! Ово што се десило у Француској одбијањем „европског” устава, у значајној мери, бар 30-40 одсто, одраз је француске културе. Жеље да се сачува историјска успомена, традиција, култура, идентитет, име, сој и самобитност. На жалост, подозревам да ми скоро да више немамо, или имамо драматично мало, наше веродостојне културе и традиције у ономе што се као медијска слика и модел нуди нареду, поготову младим нараштајима. Види се да уништавамо и сопствени језик и писмо. Чине то највише оно који би требало да буду јавни узори за нешто потпуно другачије. На пример, Шекуларац, друга „Звезда” звезда, отвори кафе и не уме да га назове тако: „Друга звезда”, него мора да га назове „Second star”. На Б92 критикују зашто се нешто зове „Видовдан”, „Цар Лазар”, „Књаз Милош”... Можда вам звучи банално, али на том нивоу масовне културе и потрошње, што је непосредно повезано са наметнутим моделима масовне психологије, дугорочно се формирају многе ствари. Тобоже, све што је српско није модерно, није *in*, није урбанно. А да би било модерно,

ИНИ

урбанно, мора да буде нешто друго него што јесте, нешто туђе, на не знам ком језику. При том, такве „трендове” намећу људи који ни ти знају тај страни језик, ни ти доиста знају нешто битно о Европи, ни ти нас они могу тамо „одвести”, него само злоупотребавају све то против оних који се њиховом таквом деловању супротстављају.

Ако погледамо савремено позориште, филм, архитектуру, ликовне уметности, видимо да наша култура, притиснута таквим „трендовима”, губи свој изворни идентитет, свој аутентични печат, снагу да испуни своју сврху у заједници.

ПРОТИВ СРЉАЊА У БЕЗЛИЧНОСТ

Ми то-ме мо-ра-мо да се су-прот-ста-ви-мо. Љу-ди ко-ји се ти-ме ба-ве у СРС су то-га све-сни. Ни-је реч ни о ка-квом на-шем на-сту-пу „ан-ти–”, про-тив не-че-га, не-го о по-зи-тив-ном при-сту-пу сна-жног афир-ми-са-ња соп-стве-не ве-ро-до-стој-не кул-ту-ре, и то ми-шље-не кре-а-тив-но, са-гла-сне са сен-зи-би-ли-те-том на-шег са-вре-ме-ног чо-ве-ка, до-ра-сле ис-ку-ше-њи-ма ка-кви-ма смо по-но-во из-ло-же-ни. Знам мно-го на-ци-о-нал-но са-мо-све-сних и уте-ме-ље-них струч-ња-ка, ко-ји са-вр-ше-но до-бро зна-ју ову област и ме-ха-ни-зме ко-је сам у оп-штим цр-та-ма опи-сао. Ти љу-ди би до-би-ли од-ре-ше-не ру-ке да та-кво сво-је зна-ње и ре-ше-ња спро-ве-ду у де-ло.

• Па ипак, и у вре^{ме} Ми^{ло} ше^{ви} ће^{ве} вла^{сти}, укљу^{чу} ју^{ћи} и пе^{риод} кад сте ви би^{ли} у Вла^{ди}, по^{ље} кул^{ту} ре би^{ло} је, по^{сред} ством ве^{ли} ких су^{ма} нов^{ца} и дру^{гих} ме^{ха} ни^{за} ма, пот^{пу} но у ру^{ка} ма та^{ко} зва^{них} со^{ро} шев^{ских} сна^{га} у Ср^{би} ји. Та^{да} сте би^{ли} у при^{ли} ци, зар не, да у то^{ме} не^{што} кон^{крет} но про^{ме} ни^{те}, али то се ни^{је} де^{си} ло?

Ра-ди-ка-ли ни-ка-да ни-су др-жа-ли тај ре-сор, али, са дру-ге стра-не, Ви сте у пра-ву. Се-ћам се ка-ко су се сви ми-ни-стри кул-ту-ре утр-ки-ва-ли да се до-дво-ре со-ро-шев-ском ло-би-ју у Бе-о-гра-ду, чак су њи-ма до-де-љи-ва-ли но-вац, на при-мер Цен-тру за кул-тур-ну де-кон-та-ми-на-ци-ју, ваљ-да по-ку-ша-ва-ју-ћи да им ка-жу: не-мој-те нас на-па-да-ти, на-па-дај-те оне дру-ге, ми смо до-бри и спрем-ни смо на про-ме-ну вла-сти, спрем-ни смо да се по-ви-ну-је-мо. Ср-би-ји су по-треб-ни хра-бри, обра-зо-ва-ни и па-мет-ни љу-ди ко-ји су спрем-ни да се то-ме су-прот-ста-ве. Та-кви љу-ди по-сто-је, они су ја-чи и ве-ћи и обра-зо-ва-ни-ји од ме-не, и они ће учи-ни-ти оно што је до њих. Ми-слим да се у Ср-би-ји ства-ра је-дан ши-ро-ки фронт пре све-га мла-дих љу-ди спрем-них да се од-у-пру, љу-ди ко-ји не-ма-ју стра-ха, за-зо-ра, не-га-тив-них пред-ра-су-да, ком-плек-са ни-же вред-но-сти. Тај слој, та но-ва ге-не-ра-ци-ја срп-ска, од-у-пре-ће се ср-ља-њу у без-лич-ност, у ко-ло-ни-јал-ни ста-тус, у про-паст.

• За^{што} ни^{је} при^{хва} ћен пред^{лог} да се у Но^{вом} Са^{ду}, под ра^{ди} кал^{ском}

влашћу, обнови је динстве ни години Сабор култура права слава их на рођа (какав смо једном има ли средине девет се тих и ЈУЛ га је укинуо) и да тај Сабор има бар приближно исти буџет као „Егзит“?

Наша власт у Новом Саду је под изузетно великим притиском. По некад реагују на начин за који мисле да ће заштити ту власт од даљих бесомучних напада и омогућити им простор да се баве својим приоритетним послом. Да одлучујем на локалном нивоу, поштупао бих нешто другачије. Напада се не бојим, чак их прижељкујем, и чинио бих све на јачању српске културе и српске идеје. Међутим, не забораவிмо да је и наша власт у Новом Саду, чак и у тако тешким околностима какве су јој наметнуте, вратила српско пиство у Нови Сад, на улице, на најгледанију градску телевизију, вратила је име Милана Тепића, подржали су многе акције битне за нашу културу и духовност. Да, неке ни су могли да подрже и испрате, али је све ипак много боље него пре.

• Прећућана је и иницијатива да се УНМИК-у предложи, у славу мултикултурализма, одржава непаралелног „Егзита“ у Приштини, како би и шиптарска омладина могла изложити на истим местима као и српска?

Мислим да сам Вам, одговарајући на претходно, већ одговорио и на ово питање.

СРБИЈА И ЕУ, РАЦИОНАЛНА ВЕРЗИЈА

• Странка чији сте ви социјални функционери, оправдано или не, као „евроскептична“. У размазанима разлозима за улазак у ЕУ или остајање изван, до каквих сте заклона дошли?

Раз-го-ва-ра-ли смо са ни-зом љу-ди ко-ји су екс-пер-ти у тој обла-сти, не-ки су за нас ура-ди-ли на-мен-ске сту-ди-је, из-ва-га-ни су мно-ги ар-гу-мен-ти. За-кљу-чак? Су-шти-на је у сле-де-ћем: за Ср-би-ју би за-пра-во нај-бо-ље би-ло да сви око нас уђу у ЕУ, и Ру-му-ни-ја и Бу-гар-ска и оста-ли, а да ми бу-де-мо у ста-ту-су „кан-ди-да-та”, од-но-сно да има-мо спе-ци-јал-не тр-го-вин-ско-ца-рин-ске аран-жма-не ка-кве има, на при-мер, Швај-цар-ска. Ми би-смо та-ко, по-вољ-ним ца-рин-ским сто-па-ма и це-ном рад-не сна-ге, мо-гли да до-ве-де-мо, са-свим си-гур-но, нај-бо-ље европ-ске ин-ве-сти-то-ре. Да бу-де-мо не-ка вр-ста иде-ал-не оф-шор зо-не, ко-ја би омо-гу-ћи-ла да гра-ђа-ни Ср-би-је жи-ве бо-ље и ра-де ви-ше не-го оста-ли.

Но, то је да-нас те-шко пред-ви-де-ти, све је то на су-ви-ше ду-гач-ком шта-пу: да ли ће-мо за 15 или 20 го-ди-на по-ста-ти чла-но-ви ЕУ или не? На-ше је да раз-ви-ја-мо до-бре од-но-се са свим зе-мља-ма са ко-ји-ма је то мо-гу-ће, да раз-ви-ја-мо на-шу еко-но-ми-ју, да чу-ва-мо на-шу кул-ту-ру и да ра-ди-мо оно што је у том тре-нут-ку нај-бо-љи ин-те-рес на-шег на-ро-да. За-то ми не-ма-мо ту вр-сту про-бле-ма, не мо-ра-мо да се прав-да-мо ни за шта, гле-да-мо пот-пу-но ра-ци-о-нал-но на то пи-та-ње.

• Пре ма јед ном од сце на ри ја ко ји су у оп ти ца ју, не при ја те љи Ср би је тем пи ра ли су за пр ву по ло ви ну 2006. го ди не рас пад СЦГ и се це си ју Ко со ва и Ме то хи је. Два ме се ца пре то га, ка же се у раз ра ди сце на ри ја, тре ба ло би „уре ди ти пре да ју вла сти у ру ке ра ди ка ли ма”, ка ко би то по слу жи ло као али би и ка ко би се сва исто ри ј ска од го вор ност и гнев на ро да сва ли ли на срп ске на ци о на ли сте. Ис по ста ви ли се да ово ни су пу ке спе ку ла ци је ни опи па ва ње пул са, ка кав би био ваш од го вор?

По-зна-то је: ми не бе-жи-мо од од-го-вор-но-сти. Ка-да би-смо же-ле-ли да по-сту-па-мо ка-ко нам је нај-лак-ше, ре-кли би-смо: баш нас бри-га, не-ка ра-де шта хо-ће, не-ка оба-ве „пр-ља-ве по-сло-ве”, а ми ће-мо на-кон го-ди-ну-две да до-ђе-мо на власт, чи-сти. Али, ов-де је у пи-та-њу др-жа-ва! И, зна-те, шта нас бри-га ка-кву ће-мо по-пу-лар-ност да има-мо, ка-кав реј-тинг, ако из-гу-би-мо др-жа-ву, ако из-гу-би-мо Ко-со-во и Ме-то-хи-ју, ако из-гу-би-мо део на-шег на-ро-да!? То је кључ-но: ка-ко да са-чу-ва-мо и КиМ и Цр-ну Го-ру. Стал-но по-на-вљам, ни-ка-кве раз-ли-ке не-ма из-ме-ђу При-је-по-ља и Пље-ва-ља. Исти Ср-би жи-ве у оба гра-да, са-мо их Ја-бу-ка де-ли. Мо-ра-мо да схва-ти-мо це-ли-ну и је-дин-ство на-шег на-ро-да, из-над ар-би-трар-них ко-му-ни-стич-ких гра-ни-ца, и да са-чу-ва-мо оно што мо-же-мо и ка-ко мо-же-мо.

МАЛИ ИГРАЧИ ВЕЛИКЕ ИГРЕ

Око КиМ, очи-глед-но је, игра-ју се ве-ли-ке игре. Али кључ-но је за нас, за на-шу др-жа-ву и наш на-род, да у сва-ком тре-нут-ку мо-же-мо да ка-же-мо да не мо-гу да про-на-ђу у Ср-би-ји ни-ко-га од ре-ле-вант-них по-ли-тич-ких фак-то-ра ко ће да им пот-пи-ше би-ло ка-кав па-пир у ве-зи са КиМ ко-ји ће акт се-це-си-је да уна-пре-ди у прав-ни акт. Ми-слим да смо у ста-њу да то по-стиг-не-мо. И ме-не, ка-ко сте већ пи-са-ли у свом прет-ход-ном бро-ју, пла-ши по-на-ша-ње Бо-ри-са Та-ди-ћа (Бу-ка Дра-шко-ви-ћа ви-ше ни-ко озбиљ-но и не узи-ма).

Ако не до-би-ју та-кав ре-ле-ван-тан срп-ски пот-пис, они мо-гу јед-но-стра-но да про-гла-се не-за-ви-сност, не-ке зе-мље мо-гу јед-но-стра-но да пре-ђу пре-ко то-га, али ни-шта од то-га тај по-сту-пак не-ће учи-ни-ти прав-ним. Он-да би то би-ла пра-ва агре-си-ја, ово-га пу-та прав-на, и још је-дан знак на-став-ка оно-га што је учи-ње-но 1999. Да-кле, пр-во сте бом-бар-до-ва-ли, до-ве-ли сво-је стра-не тру-пе, по-том от-це-пи-ли део те-ри-то-ри-је – кла-си-чан об-лик агре-си-је и оку-па-ци-је. То ви-ше не мо-же да се бра-ни ни пред уни-вер-зал-ном свет-ском ор-га-ни-за-ци-јом, ка-ква би тре-ба-ло да су УН, ни на осно-ву кон-сти-ту-тив-ног ак-та по-пут По-ве-ље УН. Да-кле, иако они на-сто-је да су-ге-ри-шу да је Бе-о-град ту бе-зна-ча-јан, си-гу-ран сам да и они зна-ју ко-ли-ки је зна-чај Ср-би-је у то-ме. Сто-га, на-ше је-дин-ство у ста-ву о том пи-та-њу је са-да нај-ва-жни-је, без об-зи-ра на то ко је на вла-сти. Уоп-ште не-ћу да раз-ми-шља-м у овој ства-ри ко је на вла-сти, да ли би то пре-ба-ци-ва-ли на-ма или не-ко-ме дру-гом. Про-сто: то, тај пот-пис и срп-ска ве-ри-фи-ка-ци-ја, не сме да се де-си!

• Од нос европске номенкла-туре према две-ма стра-на-ма на Ко-ме-ту де-лу је го-то-во не-у-ра-чун-љи-во, као кла-ђе-не на соп-стве-ну про-паст: евро-кра-те си-сте-мат-ски по-др-жа-ва-ју ду-бо-ко ан-ти-е-вроп-ске, кри-ми-нал-но-те-ро-ри-стич-ке и вар-вар-ске сна-ге, ру-ше-ћи ме-ђу на-род-но пра-во, европ-ско по-и-ма-ње прав-де, као и еле-мен-тар-не прин-ци-пе на ко-ји-ма са-ма Евро-па (твр-ди) по-чи-ва. Као мла-ди срп-ски и европ-ски по-ли-ти-чар, али и као ин-те-лек-ту-а-лац и хри-шћа-нин, ка-ко Ви то до-жи-вља-ва-те и об-ја-шња-ва-те?

Да будем искрен, за нас је ве-о-ма ва-жно да ви-ди-мо да ли ће се у За-пад-ној Евро-пи по-ја-ви-ти оне сна-ге вољ-не и спо-соб-не да се су-прот-ста-ве ан-гло-сак-сон-ским при-ти-сци-ма. На по-след-њем са-стан-ку ко-ји је Ко-шту-ни-ца ов-де имао са амбасадорима Кон-такт гру-пе, са-мо је бри-тан-ски ам-ба-са-дор ин-си-сти-рао на не-за-ви-сно-сти Ко-сме-та. До-бра вест, Ви сте у пра-ву: не-мач-ки ам-ба-са-дор му се су-прот-ста-вио, ре-кав-ши да то ни-је по-ли-ти-ка Не-мач-ке. При-дру-жио му се ру-ски ам-ба-са-дор, по-твр-див-ши да то ни-је ни по-ли-ти-ка Ру-си-је. То је-су до-бри зна-ци. На-рав-но, ан-гло-сак-сон-ски при-ти-сци, њи-хо-ва ди-пло-ма-ти-ја и моћ-не оба-ве-штај-не слу-жбе и да-ље су нај-моћ-ни-ји на све-ту, али ово што ви-ди-мо и чу-је-мо је-су пр-ви озбиљ-ни-ји зна-ци от-по-ра на европ-ском тлу и ни-су бе-зна-чај-ни. Раз-у-ме се, не ми-слим да ће им ла-ко ићи све то.

Са дру-ге стра-не, као што је на-пра-вљен сте-ре-о-тип о на-шој стран-ци, на-пра-вљен је сте-ре-о-тип и о на-шем на-ро-ду. Већ и у ма-сов-ној кул-ту-ри, на при-мер у ко-мер-ци-јал-ним фил-мо-ви-ма ко-је еми-ту-ју Б92 и „Пинк”, Ср-би су те-ро-ри-сти, уби-це, сву-где пред-ста-вље-ни као ло-ши мом-ци. Чак и они ко-ји се са-ми де-кла-ри-шу као те-ро-ри-сти, и не же-ле Евро-пу не-го ње-но уни-ште-ње, по-пут ко-сов-ско-ме-то-хиј-ских Ал-ба-на-ца, пред-ста-вље-ни су као оли-че-ње до-бра.

На-ша ди-пло-ма-ти-ја је ту пот-пу-но за-ка-за-ла, ни-ко ни-шта не ра-ди. Ба-ве се је-ди-но ти-ме да ли ће не-ко у ма-ло ма-ње или ма-ло ви-ше алкохолисаном ста-њу да по-ста-не не-где ам-ба-са-дор, кон-зул, шеф не-ког кул-тур-ног цен-тра, или не-што слич-но. Ни-ко и не го-во-ри уисти-ну шта се зби-ва на Ко-сме-ту, ка-мо-ли да во-ди не-ку кон-зи-стент-ну срп-ску про-па-ган-ду. На жа-лост, то је ре-ал-на сли-ка срп-ске др-жа-ве да-нас, и ми мо-ра-мо, са-бра-ним сна-га-ма, да то за-у-ста-ви-мо.

НА-ДА У КРАЈ БЕЗ-УМ-НИХ УЦЕ-НА

• По зна је те ли, го спо ди не Ву чи ћу, у Евро пи са го вор ни ке ко ји би
ко му ни ка ци ју са Ср би ма хте ли

**да граде на новим основама,
до стојанствено и разумно, са узамјаним поштовањем и свешћу о
легијимним интересима свих страна?**

Ми морамо да разговарамо са свима. Ако ме питате да ли ће се то о чему
говорите ускоро догодити, ми слим да ће и француско и холандско „не”
значајно уравни те ствари и да ће они почети поново озбиљно да
размишљају о својим природним стратешким партнерима у Европи, па и шире.
Сма трам да ће тиме и Србија, која је поново постала својеврсно предзиђе
хришћанске Европе, морати да добије много чвршће и озбиљније саветнике у
Европи нешто што је то био случај до сада. Надам се да ће безумне уцене престати.
Али, више од наде, оне ће престати кад Европа схвати да има много својих
страшних проблема и да се не може понашати као бахати ментор који ће да
одлучује о свакој ситуацији, или као гизда који ће у било којој земљи на овом
континенту да жари и пали. Престаће кад Европа увиди да од људи у
споменутим земљама мора да прави пријатеље, а не непријатеље (као што
видите, у Француској су направили више непријатеља него пријатеља).

Када се то понашање буде променило, и када поједине земље схвате да не
могу тако да се односе према својим пријатељима, уверен сам да ће моћи да
направимо праву Европу, различитих слободних народа, мултикултуралну,
али Европу у којој ће свако задржати своје национално достојанство, част,
понос. <

ГЕОГРАФИЈА И ДУША

Ради кални Европљанин

• Бу^ду^ћи да сте европ^ски фор^ми^ран и обра^зо^ван ин^те^лек^ту^алац, шта је из европ^ске ба^шти^не нај^ви^{ше} ути^{ца}ло на Ва^ше лич^но^сно^сне са^мре^ва^ње — ко^ј је лек^ти^ре, фил^мо^ви, му^зи^ка, пу^то^ва^ња, су^сре^ћи, гра^до^ви, фе^но^ме^ни, ге^оне^ра^циј^ске „ми^то^ло^ге^ме“?

Об-и-шао сам го-то-во це-лу Евро-пу. Ра-дио сам и жи-вео у Ен-гле-ској. За-во-лео сам Лон-дон, ко-ји ни-је до-па-дљив на пр-ви по-глед, али вам доц-ни-је по-ста-је не-ка-ко драг и за-ву-че вам се под ко-жу. У Евро-пи сам за-во-лео, пре све-га, ту њи-хо-ву раз-ли-чи-тост: од шкот-ских бр-да и њи-хо-вих за-ма-ка, пре-ко ве-ли-чан-стве-ног Па-ри-за, до не-за-ме-њи-вог Ри-ма. Во-лео сам рим-ско пра-во и то је до-ста ути-ца-ло на ме-не у сва-ком по-гле-ду. Раз-у-ме се, у европ-ској ба-шти-ни ни-ка-да не бих из-о-ста-вио, ни на ко-ји на-чин, ру-ску исто-ри-ју. Мно-го ода-тле мо-же-мо да из-ву-че-мо као по-у-ку, то нам је нај-бли-же. По-врх све-га, пот-пу-нио ме фа-си-ни-ра-ју не-мач-ка зе-мља и не-мач-ки на-род – ка-ко је гра-ђе-на зе-мља, ка-ква је кул-ту-ра тог на-ро-да, шта су све из-др-жа-ли...? Евро-па, тај чу-де-сни кон-ти-нент, ко-лев-ка је свет-ске кул-ту-ре и ци-ви-ли-за-ци-је. Ако је не-ко у при-ли-ци да оби-ђе це-лу Евро-пу, схва-ти-ће да је ње-но ме-сто у све-ту не-за-ме-њи-во и не-на-док-на-ди-во. <

(Август 2005)